

2. júl 2024
UTOROK

27/24

0,70 €

ROČNÍK 23

PODDUKLIANSKE Novinky

www.podduklianskenovinky.sk / redakcia@podduklianskenovinky.sk
www.facebook.com/Podduklianskenovinky

**Kedy sa dočkáme
normálnej cesty k nemocnici?**

**Svidník
hostil
celoslovenskú
súťaž**

**Dni mesta
Svidník**

9 771337 618008 27

Dni mesta Svidník ponúkli tri dni koncertov, turnajov a zábavy

Dni mesta Svidník priniesli tri dni koncertov, vystúpení a ďalších sprievodných podujatí. Začali sa tradičnou Primátorskou kvapkou krvi, teda darovaním krvi na transfúzke vo svidníckej nemocnici a vrcholili od piatku do nedele na pešej zóne v centre Svidníka.

Ľudia zo Svidníka a okolia si Dni mesta Svidník tradične spájali aj s predajnými trhmi, no tento rok museli byť mierne sklamaní. Stánkov s rôznym predajným sortimentom bolo o poznanie pomenej, než po minulé roky. Nechýbali však atrakcie pre deti a stánky s občerstvením.

Dni mesta Svidník oficiálne otvorili slávnostným sprievodom v piatok 28. júna podvečer od Domu kultúry na pešiu zónu. Na čele sprievodu boli malí

bubeníci, nechýbali mažoretky, malé gymnastky či folkloristky a folkloristi z Detského folklórneho súboru Makovička.

Dominanciu v sprievode však mali dobrovoľní zdravotníci Slovenského Červeného kríža z celého Slovenska, keďže otvorenie Dní mesta Svidník bolo spojené aj s otvorením celoslovenskej súťaže dobrovoľných zdravotníkov SČK v poskytovaní prvej pomoci nazvanej Memoriál Dr. Vladimíra Harineka. Aj preto popri primátorke mesta Svidník Marcelle Ivančovej na javisku stáli aj prezident SČK Jozef Köpl, bývalý prezident SČK Viliam Dobiáš, šéf svidníckej Územnej rady SČK Gabriel Kleban či riaditeľ svidníckeho Územného spolku SČK Slavomír Sakalik. Tejto súťaži zdravotníkov SČK sa budeme na našich stránkach bližšie venovať o týždeň.

Ostaťme pri Dňoch Svidníka, na otvorení ktorých nechýbala napríklad ani

V sprievode bola napríklad aj prednostka Okresného úradu vo Svidníku Jana Tchuriková

Na čele sprievodu kráčali a bubnovali malí bubeníci

Vyvrcholením piatkového programu bola kapela Iné kafe a vystúpil aj svidnícky spevák Igor Kucer

Vystúpili aj žiaci svidníckej Základnej umeleckej školy

Predviedli sa aj malé gymnastky

Zľava stoja: S. Sakalik, B. Maliňáková, G. Kleban, M. Ivančová, V. Dobiáš, Z. Rosiarová a J. Köpl

Dni mesta Svidník ponúkli tri dni koncertov, turnajov a zábavy

prednostka Okresného úradu vo Svidníku Jana Tchuriková, niektorí mestskí poslanci, či zástupcovia viacerých partnerských miest Svidníka zo zahraničia.

Piatkový večerný program ponúkol Svidníčanom a ľuďom z okolia vystúpenie žiakov svidníckej Základnej umeleckej školy, speváka Igora Kucera, no a najväčšími lákadlami boli speváčka Dominika Mirgová s rappermi Šortym a Adissom, speváčka Katka Knechtová s kapelou, Zoči Voči a hlavnou hviezdou večera bola kapela Iné kafe, ktorá vystúpila až po jednej hodine v noci.

V sobotu 29. júna sprievodnými akciami Dní mesta Svidník bol už tradičný Dukelský pohár vo futbale, volejbale a nohejbale, ale aj florbalový turnaj pri-

mo na pešej zóne, Mercedes benz grill party, či už spomínaný Memoriál Dr. Vladimíra Harineka. Po ôsmej večer ľudí na pešej zóne zabávala Cimbalová hudba Primáš, po nej Elán tribute revival a na záver kapela Meadow.

Nedelňajší program začal pod taktovkou svidníckych mestských policajtov, ktorí previedli ukážky svojej techniky a ďalšie zaujímavosti, najmenších zabávala Usmievanka, vystúpil Detský folklórny súbor Makovička, ale aj ľudová hudba Revial. Vyvrcholením tohtoročných Dní mesta Svidník bolo večer premietanie pod holým nebom.

(ps) FOTO: pn a FB/Svidník-oficiálna stránka mesta

Dominika Mirgová lákala hlavne mladších

Katka Knechtová neodmietla ani prosby o spoločnú fotografiu

Priamo na pešej zóne sa v sobotu hral florbalový turnaj

V sobotu večer ľudí zabávala Cimbalová hudba Primáš a Elán tribute revival

Študenti, brigádujete na dohodu? Nezabudnite zamestnávateľa požiadať o odvodovú úľavu a v peňaženke vám zostane viac

Počas letných prázdnin si mnoho študentov hľadá brigádu. Ak so svojim zamestnávateľom uzavriú dohodu o brigádnickej práci študentov, majú právo uplatniť si odvodovú odpočítateľnú položku, tzv. odvodovú úľavu, a znížiť si tak vymeriavací základ na platenie poisťného na dôchodkové poistenie. Z výplaty im tak zostane v peňaženke viac.

O určenie dohody na účely uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky môžu požiadať v jednom kalendárnom mesiaci len u jedného zamestnávateľa a len na jednu dohodu o brigádnickej práci študentov. Ak majú viacero dohôd (brigád), na ostatné si už odvodovú úľavu uplatniť nemôžu. Tlačivo pre zamestnávateľa, prostredníctvom ktorého písomne informujú zamestnávateľa o uplatnení tejto úľavy, je k dispozícii na webovej stránke Sociálnej poisťovne.

Tzv. odvodová úľava predstavuje 200 eur za kalendárny mesiac. Ak má brigádujúci študent vymeriavací základ na základe určenej dohody nižší ako 200 eur za mesiac, odvodová úľava je v sume tohto vymeriavacieho základu. Ak je jeho vymeriavací základ vyšší ako 200 eur, študent platí poisťné na dôchodkové poistenie z vymeriavacieho základu, ktorý sa určí ako rozdiel medzi mesačným príjmom alebo priemerným mesačným príjmom a sumou 200 eur.

Brigádnici môžu zarobiť toľko, na akej sume sa dohodnú so zamestnávateľom, resp. viacerými zamestnávateľmi. Sociálna poisťovňa výšku príjmu z brigád neobmedzuje - obmedzená je len výška odvodovej úľavy na sumu 200 eur mesačne, pričom v jednom kalendárnom mesiaci si ju študent môže uplatniť len na jednu dohodu o brigádnickej práci študentov.

Pri platení poisťného za zamestnávateľa na účely úrazového a garančného poistenia sa odvodovo odpočítateľná položka v sume 200 eur neodpočítava.

Príklady:

Na ilustráciu uvádzame príklady sumy odvodeného poisťného za zamestnanca a zamestnávateľa k vymeriavacím základom 200 eur a 400 eur:

Z vymeriavacieho základu 200 eur sú odvody na sociálne poistenie:

- za zamestnanca vo výške 14 eur
- za zamestnávateľa vo výške 45,60 eura

Z vymeriavacieho základu 200 eur pri uplatnení odvodovej odpočítateľnej položky sú odvody na sociálne poistenie:

- za zamestnanca vo výške 0 eur
- za zamestnávateľa vo výške 2,10 eura

Z vymeriavacieho základu 400 eur sú odvody na sociálne poistenie:

- za zamestnanca vo výške 28 eur
- za zamestnávateľa vo výške 91,2 eura

Z vymeriavacieho základu 400 eur pri uplatnení odvodovej odpočítateľnej položky (na sumu do 200 eur) sú odvody na sociálne poistenie:

- za zamestnanca vo výške 14 eur
- za zamestnávateľa vo výške 47,70 eura

Tlačivo s názvom Oznámenie a čestné vyhlásenie k dohode o brigádnickej práci študentov ako aj ďalšie informácie k téme sú k dispozícii na webovej stránke Sociálnej poisťovne TU:

<https://www.socpoist.sk/kto-som/student/student-vybavit-si-vynimku-z-platenia-poisneho-na-dochodkove-poistenie-pri-praci>

(socpoist, foto: ilustračný záber)

Úrad práce „raňajkoval“ so zamestnávateľmi miest Svidník a Giraltove

V malej zasadačke Okresného úradu vo Svidníku sa v piatok 21. júna uskutočnilo pracovné stretnutie s názvom „Raňajky so zamestnávateľmi“ v rámci národného projektu Spoločne hľadáme prácu III., ktoré pripravilo pracovisko Svidník bardejovského úradu práce.

Pracovného stretnutia sa zúčastnilo 18 zástupcov najvýznamnejších zamestnávateľov mesta Svidník a Giraltove. V úvode stretnutia privítal prítomných riaditeľ úradu Martin Jutka, ktorý im poďakoval za prijatie pozvania a predstavil jednotlivé body programu.

Následne sa slova ujala agentka VPM pracoviska Svidník Katarína Otrošinová, ktorá poskytla informácie ohľadom pracovného portálu www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk, jeho výhody nahlasovania voľných pracovných miest po registrácii zamestnávateľa a možnosti spolupráce s úradom práce počas procesu hľadania vhodného zamestnanca aj prostredníctvom výberových konaní.

Petra Pavelčíková z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove oboznámila prítomných ako postupovať pri zamestnávaní štátnych príslušníkov tretích krajín a občanov EÚ s miestom výkonu práce na území SR a rovnako zaujímavo porozprávala aj o povinnosti zamestnávateľa preukazovať plnenie povinnosti zamestnávateľa občanov so zdravotným postihnutím.

Dôležitou témou boli informácie o

Dôležitou témou boli informácie o pripravovaných a realizovaných národných projektoch

prípravovaných a realizovaných národných projektoch, ktoré odprezentovala Lýdia Ivanova z oddelenia AOTP. Otázky týkajúce sa nielen tejto témy prešli do diskusie, ktorá bola prínosná pre všetkých zúčastnených.

V závere stretnutia sa všetci prítomní zhodli, že vzájomná spolupráca súkromného sektora a štátu je veľmi dôležitá.

(ko)

Zhovárame sa s riaditeľkou pobočky Sociálnej poisťovne vo Svidníku Monikou Stojákovou

Máte viac ako 39 rokov a chcete vedieť aký dôchodok Vás čaká? Aktivujte si v Sociálnej poisťovni Elektronický účet poistenca

Sociálna poisťovňa do elektronického účtu poistenca (EUP) zaviedla dve významné novinky, ktoré občanovi prinášajú komfort online prístupu k údajom o svojom dôchodkovom poistení v pohodlí domova, bez návštevy pobočky. O tom, prečo je EUP dôležitý a ako si ho každý, kto na Slovensku pracuje a odvádza poistné, môže aktivovať, sme sa rozprávali s riaditeľkou pobočky Sociálnej poisťovne vo Svidníku Monikou Stojákovou.

Aké sú výhody novínok v EUP? V čom sú pre občana užitočné?

„Pomáhame najmä ľuďom v pred dôchodkovom veku, aby mali pohodlne k dispozícii potrebné informácie k svojmu dôchodku. Prostredníctvom EUP zistia, či o nich Sociálna poisťovňa eviduje všetky obdobia pracovného života, ktoré sú nevyhnutné k rozhodnutiu o priznaní dôchodku. Občan má veľkorysý časový priestor na kontrolu údajov a prípadné doplnenie chýbajúcich dokumentov.“

Je to aj vďaka tomu, že sme do EUP z papierovej do digitálnej podoby prekonvertovali údaje o dôchodkovom poistení už aj pre mladších klientov vo veku 39 rokov (po ročník narodenia 1984). Doteraz mali v záložke EUP Príprava na dôchodok prístupné údaje poistenci starší ako 45 rokov. Naši zamestnanci spracovali viac ako 6 miliónov dokumentov a budú ďalej pokračovať aj pre mladších poistencov.“

To je jedna novinka. A tá druhá, ktorá sa týka výpočtu sumy dôchodku?

„Druhá novinka, pre plánovanie života na dôchodku nanajvýš praktická a veľmi žiadaná, spočíva v tom, že

si občan môže zistiť aj orientačnú sumu dôchodku. Do EUP sme vložili automatickú Kalkulačku na informatívny výpočet starobného dôchodku. Klient už nemusí žiadať o papierové informácie a čakať na ne viac ako mesiac - údaje majú v EUP prístupné kedykoľvek, kdekoľvek, online. Výška dôchodku sa im zobrazí automaticky, bez akéhokoľvek ručného vyplňania nejakých údajov.“

Je výpočet dôchodku presný?

„Sociálna poisťovňa vyráta presnú výšku dôchodku zo zákona až po podaní žiadosti o dôchodok, po doplnení a overení potrebných dokladov. Toto je ústretová proklientska služba, takže ide o orientačný výpočet, ktorý vychádza z evidovaných období dôchodkového poistenia klienta v EUP. Aj s kalkulačkou sa obe služby dopĺňajú tak, aby k danému dňu získal orientačný prehľad o svojej situácii.“

Čo ak v EUP nie sú všetky údaje?

„Klient to prehľadne uvidí v záložke Príprava na dôchodok v časti „Neevidované obdobia“. Ak prinesie potrebné doklady do pobočky, do EUP ich doplníme a následne sa mu premietnu do výpočtu. Medzi nevi-

dovanými obdobiami je často obdobie štúdia, vojenskej služby, či evidencie medzi nezamestnanými občanmi, obdobie starostlivosti o dieťa, ale aj doby vykonávania zárobkovej činnosti.“

Čo ak mi vyjde nízka suma?

„Suma vychádza z evidovaných období (odpracovaných rokov) a z vymeriavacích základov (hrubej mzdy), z ktorého sa platilo poistné. Samozrejme, občanovi v mladom či strednom veku vyjde suma nižšia, keďže nepracoval dostatočný počet rokov - ale v EUP má priebežný prehľad, a to nielen pri dôchodku, ale aj v ďalších druhoch poistenia.“

Čím dlhšie bude pracovať a odvádzať poistné, tým sa mu bude suma dôchodku zvyšovať. Človek si tak môže plánovať ďalší pracovný život, napr. poobzerať sa po lepšie platenom zamestnaní, zvýšiť si svoju kvalifikáciu. Proces od spísania žiadosti o dôchodok až po jeho schválenie je tak pre informovaného a pripraveného klienta rýchlejší a efektívnejší.“

Koľko ľudí už EUP využíva?

„Aktuálne je to už viac ako štvrtá milióna poistencov. Ak nie ste medzi nimi, je vhodný čas si svoj EUP aktivovať. Netreba sa toho báť, v dnešnej dobe je to podobne moderný nástroj ako interbanking.“

Ako pri aktivácii postupovať a na koho sa obrátiť, ak si občan nevie poradiť?

„EUP si možno aktivovať viacerými cestami: elektronicky online

cez webový portál Elektronických služieb Sociálnej poisťovne <https://esluzby.socpoist.sk/portal/registracia>, alebo cez portál www.slovensko.sk prostredníctvom elektronického občianskeho preukazu, resp. prostredníctvom mobilnej aplikácie či osobne v pobočke, kde pomôžu naši zamestnanci. Informácie o tom, ako na to, sú zverejnené aj na webovej stránke www.socpoist.sk/eup, vrátane video-návodu aktivácie EUP prostredníctvom elektronického občianskeho preukazu a čítačky.

Na záver by som rada vyzvala najmä ľudí v strednom a staršom veku, aby sa nebáli a prístup si aktivovali. Zároveň z ľudského hľadiska apelujem na mladších, ktorí sa v prostredí informačných technológií predsa len viac orientujú, aby svojim starším príbuzným a známym s používaním EUP pomohli. Je to naozaj dobrý pomocník, ktorý ich môže na ceste sociálnym poistením sprevádzať celým pracovným životom.“

(pn)

Ošetrovné cez prázdniny počas uzatvorenia materských škôl: Rodičia majú nárok na dávku

Vzhľadom na blížiacu sa prázdniny si môžu rodičia detí uplatniť nárok na ošetrovné z dôvodu uzatvorenia materských škôl.

Poistenc (rodič) má nárok na ošetrovné, ak sa osobne a celodenne stará o dieťa do dovŕšenia jedenásteho roku veku, alebo do dovŕšenia osemnásteho roku veku, ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ak predškolské zariadenie bolo počas obdobia školských prázdnin uzatvorené rozhodnutím príslušných orgánov (napr. zriaďovateľom).

V takom prípade je potrebné vyplniť tlačivo Žiadosť o ošetrovné z dôvodu uzavretia školy, predškolského zariadenia alebo zariadenia sociálnych služieb, ktoré je k dispozícii na webovej stránke Sociálnej poisťovne v časti Formuláre ako formulár s poradovým číslom 278 prostredníctvom tejto priamej linky: https://www.socpoist.sk/formulare?field_document_id_value=278&name=&field_category_target_id=All

POSTUP PODANIA ŽIADOSTI

Poistenc na žiadosti uvedie odkedy - dokedy si uplatňuje nárok na dávku, meno a priezvisko dieťaťa, vypíše a podpíše vyhlásenie na zadnej strane. Žiadosť je potrebné predložiť na potvrdenie predškolskému zariadeniu, následne predložiť na potvrdenie zamestnávateľovi (ak ide o zamestnanca) a následne

doručiť príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne, ktorá vykonáva nemocenské poistenie (teda pobočke podľa sídla zamestnávateľa).

IBA JEDENKRÁT POČAS PRÁZDNIN

Nárok na ošetrovné má poistenc v rozsahu najviac 14 kalendárnych dní (nárok na ošetrovné z toho istého dôvodu vzniká iba raz a jednému poistencovi). To znamená, že rodič si môže uplatniť nárok na ošetrovné na dieťa z vyššie uvedeného dôvodu uplatniť počas jedného uzatvorenia škôlky (počas prázdnin) iba raz. V prípade zamestnanca je okrem osobnej a celodennej starostlivosti podmienkou nároku na ošetrovné aj nedosahovanie príjmu, ktorý sa považuje za vymeriavací základ za obdobie trvania dôvodu na poskytovanie ošetrovného.

Naďalej však zostáva možnosť využiť nárok na ošetrovné z dôvodu ochorenia dieťaťa aj počas obdobia prázdnin, ak si zdravotný stav dieťaťa vyžaduje ošetrovanie inou osobou (napr. rodičom). V takom prípade však tlačivo Žiadosť o ošetrovné vystavuje pediater a následne ho poistenc podpíše a potvrdí zamestnávateľ (ak ide o zamestnanca). Nárok na dávku ošetrovné je aj v tomto prípade možný najviac po dobu 14 kalendárnych dní.

(socpoist)

Mesto svoju časť zaplátať, čo bude so zvyšným úsekom cesty do nemocnice?

Cesta k nemocnici vo Svidníku je plná dier a nerovností. Problémy na nej majú nielen sanitky a autá, ale aj chodci. Kompetentní sa však nedokážu zhodnúť na spôsobe a rozsahu opravy. Takto to aspoň vyzerá aktuálne po rokoch poukazovania na to, že takto žiadna cesta vyzeráť nemá.

Je posiatá dierami a starými záplatami. Kľúčkovanie po tejto ceste rozčuľuje nielen pacientov už roky. „**Vyzerá to katastrofálne**,“ zhodujú sa svorne všetci, ktorí čo len raz boli nútení merať cestu do nemocnice.

My sme stretli Svidničana, ktorý jazdu do nemocnice absolvoval vo vážnom stave za volantom auta. Veľmi dobre vie, čo zažívajú aj pacienti v sanitkách.

„Minule mi prasklo hrubé črevo a keď som išiel hore, tak dobre, že som sa nezbláznil. Myslel som si, že už ani nedôjdem, že sa zbláznim. Bola to katastrofa.“

Úsek prístupovej cesty od hlavnej cesty po rampu vlastní mesto, ktoré sa aktuálne rozvíja. V mestskom rozpočte však samospráva peniaze na kompletnú opravu svojej časti cesty nenašla. A tak ju opäť raz iba zaplátať. „**Je to v podstate z toho rozpočtu na vysprávký čiže nie nejaká zásadná veľká oprava, ale štandardné opravy tých najhorších výtlkov**,“ potvrdil nám riaditeľ Technických služieb mesta Svidník Lukáš Dubec. „**Čo z takej cesty, že zaplátajú? Príde zima a na druhý rok je to isté**,“ komentoval jeden zo Svidničanov.

Zvyšok cesty po urgentný príjem a cesty v areáli vlastní nemocnica spolu s Prešovským samosprávnym krajom. Ten má síce len menšinový podiel, no predseda Dozornej rady nemocnice a krajský poslanec za okres Svidník Ján Vook tvrdí, že môže konať takisto. „**Budem trvať na tom, aby sa sme dospeli k takému riešeniu, ktoré umožní kompletne vynoviť celú prístupovú cestu k nemocnici a takisto aj cesty v jej areáli**,“ vyhlásil Ján Vook, ktorý na nevyhnutnosť opravy cesty vedúcej k nemocnici a ciest v jej areáli poukazuje dlhodobo.

Tvrdí, že na stole je riešenie, ktoré je prospešné tak pre nemocnicu, ako aj pre samosprávny kraj. „**Očakávame, že minimálne oprava prístupovej komunikácie v rámci areálu nemocnice sa uskutoční do konca tohto roka**,“ vyhlásil hovorca siete nemocníc Penta Hospitals Tomáš Král a dodal, že s Prešovským samosprávnym krajom a možným stavebným dodávateľom aktuálne rokujú. (ps)

Svidník hostil celoslovenskú súťaž

Memoriál Dr. Vladimíra Harineka, teda súťaž dobrovoľných zdravotníkov či záchranárov SČK z celého Slovenska, sa od piatku do nedele konala vo Svidníku. Ako nás informoval riaditeľ svidníckeho Územného spolku SČK Slavomír Sakalik, medzi juniormi súťaž vyhral tím Bratislava-mesto pred tímom z Michaloviec a družstvom z Košíc. Medzi dospelými sa z víťazstva tešilo družstvo Banskej Bystrice II. pred tímom Banská Bystrica I. a tímom Bratislava-mesto.

Bližšie sa tejto významnej celoslovenskej súťaži budeme na našich stránkach venovať o týždeň. (pn)

POĎAKOVANIE

Chcela by som sa srdečne poďakovať žiakom 5.A triedy Základnej školy Alexandra Pavloviča vo Svidníku a aj jej triednej učiteľke Lenke Pipasovej a jej otcovi Dušanovi Pipasovi, že vyzbierali odpad a upratali areál pri „treťom“ vodopáde. Nielenže pozbierali odpad po tých, ktorí nevedia, kam patrí, ale aj podnášali vrecia s odpadom.

Musím povedať, že odpadu vo forme skla, fliaš a plastov sa tu nachádzalo naozaj neúrekom. Som veľmi rada, že sa v dnešnom svete nájdú aj takýto mladí ľudia, ktorým záleží na životnom prostredí. V mene všetkých Svidničanov sa im chcem takto, prostredníctvom novín, skutočne zo srdca poďakovať.

Vďačná Svidničanka Elena H.

Mimoriadna situácia pre výskyt medved'ov platí aj v okrese Svidník

Prednosta Okresného úradu v Prešove Peter Chudík vydal príkaz, ktorým v uplynulý utorok 25. júna o 10. hodine vyhlásil mimoriadnu situáciu na území Prešovského kraja. Dôvodom je nežiaduci výskyt medveďa hnedého.

Keďže bola mimoriadna situácia vyhlásená na území celého Prešovského kraja, týka sa aj okresov Svidník a Stropkov. Ako nás informovala prednostka Okresného úradu vo Svidníku Jana Tchuriková, v prípade výskytu medveďa hnedého v intraviláne obcí a miest je potrebné bezodkladne informovať Okresný úrad vo Svidníku, Odbor krízového riadenia na telefónnych číslach 054/ 7863 147 alebo 0903 906 779.

Podľa informácií, ktoré sme získali od zástupcov poľovníckych združení pôsobiacich v okrese Svidník, aj v našom regióne monitorujú zvýšený pohyb medveďov. Ich počet za posledných desať rokov stúpa a dôvodom je i to, že náš región je v pohraničí s Poľskom. Medvede migrujú, a preto sa ich presný počet v našom okrese nedá povedať, no podľa viacerých odborníkov je isté, že stavy medveďa hnedého v okrese Svidník bude v najbližších rokoch len stúpať. „**Mláďatá sa rodia, máme prírastky zdokumentované napríklad**

fotopascami, no úbytok nie je žiaden,“ zhodli sa viacerí poľovníci, s ktorými sme o medveďoch v kraji pod Duklou hovorili.

Najviac medveďov sa podľa nich pohybuje v pohraničí, od obce Roztoky po obec Prikra. Zaznamenali ich v Nižnom či Vyšnom Komárniku, ale aj v Ladomirovej, Hunkovciach či v Krajnej Poľane.

Stopy medveďov, či záznamy na fotopasciach majú aj poľovníci v okolí Nižného či Vyšného Orlíka, videné medvede však boli napríklad aj pri Giraltovcich. „**Už to dávno nie je o tom, že medvede sa u nás pohybujú len popri hranici s Poľskom, takže skutočne pri prechádzkach v lesoch ja na mieste opatrnosť,**“ skonštatovali poľovníci.

(ps, foto: ilustračný záber)

Školskí odborári rokovali

Na pracovnom stretnutí sa v zasadačke hotela Rubín vo Svidníku ešte v pondelok 17. júna stretli členovia Rady základných organizácií Odborového zväzu školstva a vedy okresov Svidník a Stropkov.

O aktuálnej školskej legislatíve a o zmenách v zákonoch a iných právnych normách týkajúcich sa školstva ich informovala Ingrid Gamčíková z Odborového zväzu školstva, o základných pracovno-právnych predpisoch v školstve, o Zákonníku práce, jeho zmenách a doplnkoch informoval právnik Odborového zväzu školstva Michal Guman a krajská predsedníčka Odborového zväzu školstva v Prešove Darina Nagyová poskytla informácie o zásadách kolektívneho vyjednávania, o benefitoch pre členov odborového zväzu školstva a tiež o tvorbe a čerpaní sociálneho fondu.

Ako informovala predsedníčka Rady základných organizácií Odborového zväzu školstva a vedy so sídlom vo Svidníku Anna Džupinová, účastníci stretnutia rozobrali množstvo aktuálnych tém z oblasti školstva a dočkalo sa im odpovedí na veľa otázok, ktoré ich zaujímali.

(ps)

Pobrali sa na prázdniny

Pre žiakov základných a stredných škôl na celom Slovensku sa začali dvojmesačné letné prázdniny.

V uplynulý piatok 28. júna si prevzali voje koncoročné vysvedčenia, tak ako napríklad aj druháci svidníckeho Gymnázia DH z triedy Petry Riškovej. Nezabudli ani na spoločnú fotografiu, no treba zdôrazniť, že neboli kompletní, keďže niektorí študenti už v tom čase reprezentovali Svidník na medzinárodnom folklórnom festivale v Poľsku.

(pn)

Na zaslúženú dovolenku odišli aj učitelia

Svoje brány pred prázdninami zatvorilo aj 68 župných stredných škôl. Vysvedčenia si v nich v piatok uplynulý týždeň prevzalo približne 16-tisíc ich žiakov. Tí, ktorí zložili skúšku dospelosti - takmer 4-tisíc našich maturantov, si vysvedčenia prebrali už skôr. Na zaslúžené prázdniny a dovolenkovať odchádza aj vyše 2-tisíc pedagógov škôl, ktoré Prešovský samosprávny kraj zriaďuje. Všetkým prajeme krásne leto a ďakujeme im za usilovnosť a dosiahnuté úspechy a výsledky v školskom roku 2023/2024.

(psk)

Komplexná výstava expozičnej, výskumnej, zbierkotvornej a prezentačnej činnosti SNM - Múzea ukrajinskej kultúry

Múzeum ukrajinskej kultúry - najstaršie národnostne profilované múzeum na Slovensku, od roku 2002 v správe Slovenského národného múzea, si pripomína 60 rokov svojej existencie vo Svidníku.

Historický diskurz o svidníckej epizóde múzea, prekonávanie prekážok i dosiahnuté výsledky predstavuje komplexná výstava expozičnej, výskumnej, zbierkotvornej a prezentačnej činnosti SNM - Múzea ukrajinskej kultúry, ktorú slávnostne otvorili vo výstavných priestoroch 21. júna pri príležitosti 70. slávností rusínsko-ukrajinskej kultúry.

Slávnostnej vernisáže sa zúčastnila primátorka mesta Svidník Marcela Ivančová, predseda Zväzu Rusínov-Ukrajincov SR Pavol Bogdan, bývalý dlhoročný riaditeľ múzea Miroslav Sopoliga, riaditeľ Podduklianskej knižnice Kamil Benko, predseda Spolku ukrajinských spisovateľov na Slovensku

Ivan Jackanin, redaktorka národnostného vysielania Ľudmila Garjanská, fotograf Ladislav Cuper, kolegovia - múzejníci z Ľvovského skanzenu či bývalí zamestnanci SNM - MUK vo Svidníku, predstavitelia kultúrnej obce a rusínsko-ukrajinského etnika.

Cieľom výstavy bolo predstaviť tri stále expozície múzea (Múzeum v centre mesta, Galériu Dezidera Millyho, skanzen) prostredníctvom zbierkových predmetov 11 múzejných úsekov - počnúc históriou, umením, materiálnou kultúrou, remeslami, končiac hudobným a slovesným folklórom či zvykoslovím, uložených pred zrakmi širokej verejnosti v depozitároch a zároveň predstaviť aj výsledky dlhoročnej výskumnej činnosti vo forme zborníkov, publikácií či fotografií.

Pozornosť návštevníka vzbudia nielen staré ikony a diela popredných umelcov, ale aj precízne urobené makety drevených cerkví z rúk L. Cidyly, ale aj inštalácia obytnej a hospodárskej časti roľníckej usadlosti.

Na výstave nechýbajú staré plagáty, pamätné mince, odznaky a ďalšie propagačné predmety. Časť výstavy dokumentuje 70 rokov slávnosti rusínsko-ukrajinskej kultúry prostredníctvom starých záberov a fotografií na plátne. V závere dodajme, že výstava potrvá do 30. novembra.

(mb, pn)

PSK plánuje cez dotácie podporiť pojazdné predajne potravín

V Prešovskom kraji sú desaťtisíce ľudí bez prístupu k základným potravinám. Ide najmä o obyvateľov prihraničných obcí, kde žije výrazný podiel seniorov. Prešovská krajská samospráva plánuje pre tieto obce vyhlásiť dotačnú výzvu na prevádzkovanie pojazdnej predajne potravín. Témou sa zaoberali na júnovom zastupiteľstve krajskí poslanci.

Prešovský samosprávny kraj (PSK) plánuje riešiť tzv. potravinové púšte na svojom území. Eviduje ich v 121 obciach, najčastejšie v prihraničných regiónoch s výrazným zastúpením obyvateľov nad 65 rokov. Cez novú výzvu chce v týchto obciach bez kamennej a pojazdnej predajne formou dotácie podporiť spustenie služby ambulantného predaja potravín. Ide pritom o 25-tisíc obyvateľov bez prístupu k potravinám, ktorí sú odkázaní na ich zásobovanie cez príbuzných a v niektorých prípadoch aj starostov obcí.

Vo veci podpory pojazdných predajní zrealizoval kraj od januára do mája tohto roku dotazníkový prieskum, v ktorom oslovil 511 obcí do tisíc obyvateľov s otázkou potravinovej dostupnosti a zaznamenal v ňom 100%-nú návratnosť. Z výsledkov vyplynulo, že v 121 obciach nie je k dispozícii kamenná alebo pojazdná predajňa potravín. Ide pritom o 25-tisíc obyvateľov bez prístupu k potravinám, ktorí sú odkázaní na ich zásobovanie cez príbuzných a v niektorých prípadoch aj starostov obcí.

Celkovo deklarovalo záujem o pojazdnú predajňu až 182 obcí vrátane tých, ktoré už kamennú predajňu majú alebo do nich jazdí ambulantná, ale v ponuke nemá všetok základný sortiment. Problémy s obmedzenou dostupnosťou má pritom takmer 53-tisíc obyvateľov.

Na základe zistení PSK plánuje iniciovať spustenie samostatnej grantovej

schémy za účelom krytia nákladov obce spojených s poskytovaním služby ambulantného predaja. Malo by ísť o výzvu pre obce od 1 do 1000 obyvateľov, a to v rámci dotačnej schémy, ktorú každoročne vyhlasuje na prelome roka.

Poskytnutá dotácia by bola vo výške maximálne 500 eur ročne a miestnym samosprávam by umožnila prevádzkovanie pojazdnej predajne s dostupnosťou potravín minimálne dvakrát do týždňa.

Obce, ktoré by boli vo výzve úspešné, by si pojazdnú predajňu zazmluvnili za podmienok, aby im poskytovala službu v rozsahu sto dní v období od 1. januára 2025 do 30. novembra 2025, a to na jednom vopred určenom mieste v intraviláne obcí, kde by zotrvala minimálne 15 minút. Krajská dotácia by následne fungovala formou refundácie nákladov vzniknutých voči poskytovateľovi tejto služby.

Podmienky i vyhlásenie výzvy na podporu pojazdných potravín by mali byť predmetom zasadnutia Zastupiteľstva PSK koncom aktuálneho roka 2024.

(psk)

Primátorka ocenila najlepších jednotlivcov a žiacke kolektívy

Primátorka mesta Svidník Marcela Ivančová uplynulý týždeň ocenila najlepších jednotlivcov a žiacke kolektívy zo základných škôl mesta Svidník.

Oceňovanie sa konalo v Dome kultúry. Spomeňme ešte, že po slávnostnom oceňovaní si žiaci pochutnali aj na sladkých dobrotách, ktoré pre nich zabezpečilo mesto Svidník. Najlepší žiaci, absolventi základných škôl, dostali hodnotný darček v podobe USB kľúčov.

Primátorka mesta Svidník ocenila týchto jednotlivcov

za vynikajúce výsledky počas ich celého štúdia na základnej škole: Ivanu Kopčovou (žiačku ZŠ Alexandra Pavloviča), Tomáša Kačmára (žiaka ZŠ Alexandra Pavloviča), Timona Kuzmiaka (žiaka CZŠ sv. Juraja), Vanesu Paligovú (žiačku Spojenej školy), Andreja Kimáka (žiaka Základnej školy na Ulici 8. mája), Nikolettu Popikovú (žiačku Základnej školy na Ulici 8. mája). Úspešný žiak ZŠ Karpatská Martin Jurkovič bude dodatočne ocenený primátorkou mesta Svidník na pôde Mestského úradu.

Primátorka ocenila aj úspešné kolektívy a za reprezentáciu poďakovala družstvu dievčat MIDI coolvolley ZŠ A. Pavloviča za 1. miesto krajského kola, družstvu mladších žiakov MIDI ZŠ A. Pavloviča za 2. miesto krajského kola, za 4. miesto Festival mládeže, kolektívu Šachistov ZŠ Cirkevnej sv. Juraja za obsadenie 4. miesta na majstrovstvách Slovenska v šachu, kolektívu Zelená škola Spojenej školy za prevenciu a riešenie problémov životného prostredia, znižovanie ekologickej stopy a za implementovanie ekologických zmien v prevádzke a vo výučbe školy, družstvu žiakov MIDI volejbal ZŠ 8. mája za titul Vicemajster Prešovského samosprávneho kraja, Základnej umeleckej školy žiakom literárno-dramatického odboru súboru za vynikajúce výsledky v krajskej prehliadke dramatickej tvorby, za umiestnenie v zlatom pásme.

(kt, pn, foto: mesto Svidník)

Slávnostné oceňovanie sa konalo v Dome kultúry a primátorka ocenila jednotlivcov i kolektívy...

Spomienky na prvých absolventov najstaršej školy v meste Svidník

Uplynulý týždeň žiaci škôl dostali vysvedčenia. A práve pri tejto príležitosti si poniektorí zaspomínali na školské lavice i vysvedčenia. Základná škola na Ulici Komenského (dnes Alexandra Pavloviča) vo Svidníku je najstaršou školou v meste. Začalo sa v nej vyučovať 1. októbra 1963, pod spoločným riadenstvom s gymnáziom (SVŠ). Predstavitelia mesta odovzdali symbolický kľúč jej prvému riaditeľovi. Nuž a k nám do redakcie pán Savčák doniesol tri fotografie prvých absolventov tejto školy. Ide o absolventov školského roka 1963-1964 a konkrétne 9.A triedy na čele s triednym učiteľom Andrejom Dulebom, 9.B triedy na čele s triednym učiteľom Jánom Mihalovom (triednym učiteľom bol aj Vasil' Gajdula) a 9.C triedy na čele s triednym učiteľom Michalom Kucerom (ale aj Vasil'om Frankom).

(pn, foto: archív p. Savčák)

Ktorí žiadatelia z okresu Svidník uspeli v tohtoročnej Výzve pre región?

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja na svojom minulotýždňovom zasadnutí schválilo rozdelenie dotácií z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja vo Výzve pre región pre rok 2024 v objeme 1 995 237,07 eur.

V programe Podpora cyklopravy, infraštruktúry cestovného ruchu a pútnického turizmu krajskí poslanci rozdelili 379 175,59 eur, v programe Podpora obnovy kultúrnych pamiatok UNESCO a národných kultúrnych pamiatok rozdelili 491 435,74 eur, v programe Podpora výstavby a rekonštrukcie športovísk v PSK 961 189,74 eur a v programe Podpora zvýšenia kvality v sociálnych službách a paliatívnej zdravotnej starostlivosti 163 436,00 eur. S výnimkou posledného programu, kde nebol podaný žiaden projekt z okresu Svidník, vo všetkých ostatných uspeli aj žiadatelia z okresu Svidník.

Na Úrad Prešovského samosprávneho kraja bolo v lehote do 19. februára tohto roku doručených celkovo 173 žiadostí o poskytnutie dotácie v zmysle Výzvy pre región pre rok 2024 v celkovom objeme požadovanej dotácie 8 840 561,91 eur. Z toho 29 žiadostí nespĺnilo kritériá výzvy.

Zo 144 žiadostí, ktoré splnili kritériá Výzvy pre región, nebolo podporených 76 žiadostí. Navrhnutá a schválená dotácia bola pre 68 žiadateľov, vrátane tých z okresu Svidník.

V programe Podpora cyklopravy, infraštruktúry cestovného ruchu a pútnického turizmu uspela organizácia Pre náš Horný Šariš s projektom vybudovania turistickej rozhľadne na Rohuli, ktorej bola schválená dotácia vo výške 31 003 eur.

V programe Podpora obnovy kultúrnych pamiatok UNESCO a národných kultúrnych pamiatok získala Gréckokatolícka cirkev, farnosť Mlynárovce na obnovu chrámu v Mlynárovciach 16 427 eur a Gréckokatolícka cirkev, farnosť Svidník na reštaurovanie ikon z ikonostasu v chráme sv. Paraskevy vo Svidníku 15 000 eur.

V programe Podpora výstavby a rekonštrukcie športovísk v PSK získala obec Vyšný Mirošov na skvalitnenie využívania športového ihriska 15 000 eur.

Pripomeňme, že predloženie konečnej podoby na schválenie navrhnutých projektov predchádzala zhoda krajských poslancov za príslušný okres. V prípade okresu Svidníka to bola zhoda poslancov Zastupiteľstva PSK Jána Vooka, Jána Hirčka a Michala Il'kanina.

(ps)

Svidnícka Spojená školy bude elokovaným pracoviskom prešovskej Jazykovej školy

V priestoroch Spojenej školy na Centrálnnej ulici vo Svidníku začne pôsobiť Elokované pracovisko prešovskej Jazykovej školy. Rozhodli o tom poslanci Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja (PSK).

Tí na svojom zasadnutí v pondelok 24. júna schválili návrh Všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja, ktorým sa zriadilo Elokované pracovisko, Centrálna 464, Svidník ako súčasť Jazykovej školy, Plzenská 10, Prešov. Návrh predložil vedúci Odboru školstva Úradu PSK Ján Furman.

Jazyková škola, Plzenská 10, Prešov je oprávnená vykonávať štátne jazykové skúšky na všetkých úrovniach a vo všetkých vyučovaných jazykoch a poskytuje vzdelávanie tiež prostredníctvom Elokovaného pracoviska, Májové námestie 1, Prešov, Elokovaného pracoviska, Bajkalská 29, Prešov, Elokovaného pracoviska, Partizánska 1059/23, Snina a Elokovaného pracoviska, Komenského 13, Lipany a Elokovaného pracoviska, Kračúnovce 277, Gíraltovce.

Elokované pracovisko, Centrálna 464, Svidník ako súčasť Jazykovej školy, Plzenská 10, Prešov ponúkne vzdelávanie v anglickom jazyku a v nemeckom

jazyku v priestoroch Spojenej školy na Centrálnnej ulici 464 vo Svidníku.

Predpokladaný počet žiakov je 80 v 4 kurzoch v rozsahu 24 vyučovacích hodín týždenne.

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja už v apríli 2023 schválilo

návrh na zaradenie Elokovaného pracoviska, Centrálna 464, Svidník ako súčasť Jazykovej školy, Plzenská 10, Prešov do siete škôl a školských zariadení SR. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR po preskúmaní potrebných dokladov svojím rozhodnutím zo dňa 19. júna minulého roku uskutočnilo zmenu v sieti škôl a školských zariadení SR, ktorým zaradilo do siete škôl a školských zariadení SR Elokované pracovisko, Centrálna 464, Svidník ako súčasť Jazykovej školy, Plzenská 10, Prešov od 1. septembra 2024.

(ps)

Úspešné cezhraničné projekty z nášho regiónu

Slovenský Vatikán, aktívny program pre seniorov, revitalizovaný amfiteáter aj skanzen či vynovený lipový park. To je len zlomok toho, čo sa bude vďaka poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráci realizovať na území Prešovského samosprávneho kraja (PSK).

Ide o jedenásť atraktívnych projektov, ktorých rozpočet na slovenskej strane predstavuje viac ako 11 miliónov eur. Uspeli aj projekty z nášho regiónu.

Viaceré mestá a obce v Prešovskom kraji zrealizujú vďaka Programu Interreg Poľsko - Slovensko 2021 - 2027 atraktívne projekty cestovného ruchu,

elektromobility a inštitucionálnej spolupráce. Monitorovací výbor Programu odobril pre územie kraja celkovo jedenásť projektových zámerov za 11,1 mil. eur. Prinesú podporu historického, kultúrneho a prírodného bohatstva, ako i seniorov v pohraničí. Realizovať sa budú v období rokov 2024-2027 a ich celková hodnota pre slovensko-poľské pohraničie predstavuje takmer 29 mil. eur.

V rámci priority Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia uspeli z Prešovského kraja tri projekty s výškou príspevku spolu 346-tisíc eur. Uspelo aj Mesto Svidník a bude participovať na projekte Spoločne za zdravé pohraničie.

Na území PSK dostal zelenú i jeden projekt z oblasti elektromobility so záberom na rozvoj a posilnenie udržateľnej, inteligentnej regionálnej a miestnej mobility, a to s alokáciou vo výške 127-tisíc eur. Konkrétne ide o zámer Preskúmajte poľsko-slovenské Bieszczady prostredníctvom elektromobility, kde partnerom je obec Vyšná Jedľová z okresu Svidník.

(ps)

Z besedy so spisovateľmi v Podduklianskej knižnici

Tohtoročná beseda so spisovateľmi v Podduklianskej knižnici sa konala v rámci 70. ročníka Slávnosti rusínsko-ukrajinskej kultúry vo Svidníku 21. júna 2024.

V úvode predseda Spolku ukrajinských spisovateľov na Slovensku Ivan Jackanin oboznámil prítomných, medzi ktorými boli aj pracovníci L'vovského múzea ľudovej architektúry s jeho zástupcom Serhijom Cipyšinom, s novými knižnými vydaniaми. Pri príležitosti 300. výročia úmrtia ukrajinského filozofa, básnika, pedagóga Hryhorija Skovorodu vyšiel výber z jeho tvorby v slovenskom preklade Ivana Jackanina pod názvom *Drahý priateľ* (Bájky a miniatúry). V doslove I. Jackanin píše: „Filozofia Hryhora Skovorodu nás už viac ako tristo rokov naplňa múdrosťou. Filozof je aj dnes s nami. Bojuje o triumf rozumu“. V rokoch 1745 - 1750 Skovoroda sa zúčastnil expedície generála Fedora Vyšnevskeho, ktorá smerovala z Kyjeva až do uhorského Tokaja, odkiaľ mala priviesť víno pre potreby cárskeho dvora. Počas putovania na tejto dlhej ceste prešli cez Duklianský priesmyk, Svidník, odkiaľ smerovali do Bardejova, Prešova, Košíc... až do cieľovej stanice Tokaj. Táto útlá knižočka mala pozitívny ohlas v slovenskej periodickej tlači.

Výber poviedok Františka Švantnera (1912-1950), jedného z najvýznamnejších predstaviteľov slovenského naturizmu, vynikajúceho majstra lyrizovanej prózy s názvom *Dáma* vyšiel po ukrajinsky v užhorodskom vydavateľstve TIMPANI v preklade Ivana Jackanina. Najdôležitejšou témou v Švantnerovej tvorbe, virtuózne naplnenej mystikou, tajuplnosťou, bola otázka dobra a zla, a samozrejme, démonická krása prírody. To všetko fascinuje čitateľa. Dva jeho romány boli sfilmované: *Nevesta hôľ* (1971) a *Život bez konca* (1982). V spomínanom vydavateľstve okrem prekladu Ivanovi Jackaninovi vyšla aj jeho zbierka poviedok „Bilij lehit“ (Biely vánok). Za svoju tvorbu Ivanovi Jackaninovi

bola L'vovskou regionálnou organizáciou Zväzu spisovateľov Ukrajiny udelená literárna cena Iriny Vilde. Spolok ukrajinských spisovateľov na Slovensku vydal aj zbierku krátkej prózy Jozefa Šelepca, rodáka z Ladomirovej, s názvom „Opovídaňa z pravoji doloni“ (Poviedky z pravej dlane)- reminiscencie na vlastné detstvo, zmysel dnešného života a pod.

Milovníci piva sa stretli v Stropkove

Stropkovské pivné slávnosti tento rok prekonal rekord. Organizátori potvrdzujú viac ako 50 druhov pív. Milovníci tohto zlatistého moku si ako sa hovorí zgustli.

Tohtoročné Stropkovské pivné slávnosti pritiahli do centra Stropkova veľké množstvo návštevníkov, turistov, ale aj náhodných zvedavcov prechádzajúcich mestom.

Varenie piva poznali starí Slovania už pri príchode na územie našej vlasti, čo potvrdzujú aj terajší remeselníci z Bardejova, Prešova a Humenného. Čo možno v budúcnosti si budeme môcť vychutnať aj v Stropkovskom pivovare. Jedinečnú chuť letných špeciálov si preto určite nenechajte ujsť určite ani o rok.

Za priazeň a podporu organizátori ďakujú Mestu Stropkov, Službe m.p. Stropkov, Podduklianskym novinkám, ale aj všetkým tým, čo prispeli k zdarnému priebehu celého podujatia.

(pn)

Riaditeľ užhorodského vydavateľstva TIMPANI Jaroslav Fedyšin predstavil najnovšie kyjevské ale predovšetkým užhorodské knižné vydania. V Kyjeve uzrela svetlo sveta veľkolepá monografia „Augustyn Vološyn - budovateľ ukrajinskej štátnosti za Karpatmi“. Autori Stepan Viťňanskij, člen Národnej akadémie vied Ukrajiny a Mykolu Veleš, profesor Užhorodskej národnej univerzity približujú život a pôsobenie Augustyna Vološyna (1874 - 1945), prezidenta Podkarpatskej Ukrajiny, vynikajúceho kultúrneho, spoločensko-politického štátnika, ktorého meno je späté s národným obrozením Zakarpatských Ukrajincov, umučeného vo väzení v Sovietskom zväze.

Ivan Seňko, docent Užhorodskej štátnej univerzity, folklorista, literárny vedec (zomrel vlani vo veku 82 rokov) svoju poslednú knihu „Rid naš krasnyj“ ve-

noval svojmu rodu. Je to vyčerpávajúca história jednej roľníckej rodiny Márie a Michala Seňkovych z dediny Kelečyna na Zakarpatsku v spomienkach potomkov siedmich generácií a to všetko v prelínaní s folklórom.

Ďalším unikátnym vydaním uvedeného vydavateľstva je publikácia 84-ročného Petra Častu, publicistu žijúceho v USA, s nezvyčajným názvom „Čomu buty.“ V názve je použitá známa sentencia Čo sa má stať, sa stane. Okrem množstva zaujímavých vedeckých faktov autor sa zaoberá nad podstatou bytia, problematickým ďalším osudom ľudskej civilizácie ako aj tým, čo čaká svet s agresívnou politikou, ktorej sme dnes svedkami. Aj napriek vojnovým pomerom, keď bolo zničených stovky knižníc a tisíce kníh, nové knižné vydania sa zjavujú na trhu a je o ne veľký záujem. Pripomenul J. Fedyšin. Riaditeľ SNM-MUK vo Svidníku Jaroslav Džoganík poinformoval prítomných o tohtoročnom literárnom ocenení Ceny Ivana Franka, ktorú udeľuje Literárny fond za najlepšie knižné dielo v ukrajinskom jazyku ako aj preklad zo slovenčiny do ukrajiny. Túto cenu získal Jozef Šelepec a za preklad Ivan Jackanin.

Na záver predseda Zväzu Rusínov-Ukrajincov SR Pavol Bohdan poďakoval riaditeľovi Podduklianskej knižnice Kamilovi Beňkovi za poskytovanie priestoru knižnice na literárne podujatia a odovzdal mu jubilejnú plaketu 70. rokov Slávnosti rusínsko-ukrajinskej kultúry

Nadežda Varcholová

Koncert v záhrade napísal svoju šiestu kapitolu

Koncert v záhrade napísal svoju šiestu kapitolu. Aj tento rok átrium Slovenského národného múzea - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku ožilo hudbou.

Zavítala tu slovenská speváčka Janais, ktorá pod holým nebom spievala v slovenčine, angličtine a francúzštine. Rovnako verejnosť zaujali aj rôzne štýly jej piesní. Vo Svidníku spomínaná speváčka koncertovala prvýkrát.

Koncerty v záhrade sa konajú ako sprievodné podujatie k Dňom mesta. A Svidničania, ale aj ľudia zo širokého okolia, tu mali možnosť vidieť už Veroniku Rabanu, Igora Kucera, Katku Koščovú, Orchester Júliusa Selčana či Tatienu Hicovú Band. Prvý koncert v záhrade sa konal v roku 2019.

(pn, foto: mesto Svidník)

Kto daroval krv v rámci Primátorskej kvapky krvi ?

V pondelok 24. a v stredu 26. júna prišlo na Hematologicko-transfúzne oddelenie svidníckej nemocnice v rámci Primátorskej kvapky krvi darovať krv 63 bezpríspevkových darcov:

Veronika Slivková (prvodarca), Adam Berežňák (prvodarca), Patrik Leškanič (prvodarca), Sofia Emily Siňár (prvodarca), Soňa Cuperová (prvodarca), Ján Dančišin (140), Peter Gula (97), Jaroslav Kurilla (31), Martin Ragan (39), Štefan Čubirka (57), Ján Rodák (68), Jakub Kurej (14), Patrik Zavoda (16), Valéria Hudáková (48), Kevin Vyravec (3), Tobiáš Kost (11), Oliver Modrák (2), Ján Siňár (54), Michal Berežňák (3), Boris Genco (3), Martin Sabol ml. (7), Martin Sabol st. (31), Milan Nábožný (4), Marcela Ivančová (prvodarca), Lucia Popiková (prvodarca), Samuel Horvat (prvodarca), Ján Tkáč (34), Ján Prusák (3), Patrik Pališin (17), Tomáš Klučár (3), Ján Klučár (53), Lenka Šimková (23), Martina Hašková (10), Jakub Šidelský (33), Peter Škovran (9), Ľubomír Vorobeľ (25), Kristína Tchirová (30), Marián Vatraľ (51), Tomáš Sabol (25), Jaroslav Čabala (11), Milan Haňak (16), Jana Kušnírová (7), Ľuboš Jackanin (4), Marcel Prokop (3), Kvetoslava Prokopová (4), Jozef Čiernik (29), Emília Pajkošová Horvátová (4), Jaroslav Kuruc (7), Stanislava Kurtyová (2), Marián Macko (7), Mário Cuper (7), Katarína Keselícová (22), Viera Dorulfová (5), Ivan Mokriš (9), Václav Mihál (8), Jana Ivančová (7), Martin Ivančo (32), Radoslav Bujdoš (25), Bibiána Bujdošová (6), Veronika Potomová (12), Jakub Škreptač (13), Ľudmila Rusnákova (12), Timotej Paňko (4).

Vďaka za Váš šľachetný čin!
Územný spolok Slovenského Červeného kríža vo Svidníku

Úspechy fotografů v krajskom kole AMFO 2024

Tohtoročná krajská súťaž amatérskej fotografie Prešovského samosprávneho kraja AMFO 2024 sa konala 6. júna 2024 v priestoroch Provinčného domu - Galéria v Starej Ľubovni.

Do súťaže sa prihlásili už ako každoročne „starí, ostrieľaní fotografi“, ale objavili sa aj noví autori. To znamená, že fotografická prehliadka si získava stále nových záujemcov. Tento rok do krajského kola postúpilo 68 autorov s 192 fotografiami. Predsedom poroty bol Dávid Doroš. Porota sa rozhodla oceniť najmä fotografie,

ktoré zaujali svojou autenticitou, pôsobili presvedčivým dojmom, viac autorským výtvorom fotografa. Veľmi dobre sa darilo najmä mladším autorom zo ŠUP vo Svidníku. Ceny si odniesli: Leonard Hojda, za fotografiu: Odrazená identita, Júlia Nina Kocurová, za fotografiu: Ona a tí druhí a Viktória Prochyrová, za fotografiu: Zimná púšť.

Čestné uznanie za svoje fotografie si odniesli: Anna Pavlíková, za fotografiu: Trhlina, Denisa Belinová, za fotografiu: Čas noci, Katarína Gulová, za fotografiu: Geometrický kontrast, Zánik odevného závodu 1-2-3, Zoé Jackaninová, za fotografiu: Čaro chatrania, Nikola Halčíková, za fotografiu: Čakanie & Sebaláska a Vanesa Macková, za fotografiu: Zánik & Zrod.

Náš okres úspešne reprezentovali aj Jana Bezeková, za fotografie: Beh za otcom, Poetika kôry 1-2-3 a Ivan Čižmár, za fotografiu: Cestujem, ktorí získali čestné uznanie vo svojich kategóriách. Okres Stropkov úspešne reprezentovala: Magdaléna Koleničová, za fotografie: Jeseň 1-2 a Sinečnica získala cenu. Čestné uznanie za fotografie Zimné plávanie 1-2-3-4 a za fotografiu: Plavec si odniesol Anton Hričan. Do celoslovenského kola súťaže postupuje 40 autorov s výberom 85 fotografií. Naším úspešným autorom budeme držať prsty aj v celoslovenskom kole, ktoré bude v jeseni 2024 v Martine.

Katarína Grúsová, POS vo Svidníku

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

*Doznel tlméný akord života,
stíchla jeho tichučká pieseň,
hmla studená padá na polia
a nám do srdc bolestná tieseň.*

Nezomrel.

*Spí, má len sen, je krásny, sníva sa mu o tých,
ktorých miloval a ktorí milovali jeho...*

S hlbokým zármutkom a žiaľom v srdci oznamujeme, že nás 21. júna 2024 vo veku 88 rokov opustil náš milovaný otec a brat

JOZEF HLIVJAK ZO SVIDNÍKA

Ďakujeme všetkým, ktorí sa s ním prišli rozlúčiť na jeho poslednej ceste, za kvetinné dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš žiaľ.

S láskou a úctou dcéra Danká, synovia Jozef a Milan, a ostatná smútiaca rodina

SPOMIENKA

*Za všetku lásku a starostlivosť Tvoju,
čo s vďakou dnes Ti môžeme dať...
Hrst' krásnych kvetov na pozdrav
a potom už len spomínať...*

3. júla 2024 uplynie 10 rokov, odkedy nás navždy opustila naša milovaná mamka, babka a prababka **MÁRIA LACOVÁ (rod. KOCÚROVÁ) Z HUNKOVIEC**. Všetci, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

Ten, čo Ťa poznal si spomenie a, ten čo Ťa mal rád nikdy nezabudne.

S láskou a úctou spomínajú syn Janko s rodinou, dcéry Marienka a Anna s rodinami, sestra Helena, a ostatná rodina

INFOSERVIS *i* INFOSERVIS

* Pohotovostné služby * Kino* Darcovia krvi* * Omše, liturgie, zhromaždenia* Oznamy*

SVÄTÉ OMŠE, LITURGIE A ZHROMAŽDENIA

RÍMSKOKATOLICKÁ FARNOSŤ SVIDNÍK

Utorok 2. júla: 18.00 + Michal, Zuzana, Streda 3. júla: 6.30 ZBP rod. Sopoligovej, 18.00 ZBP Marta, Štvrtok 4. júla: Tichá adorácia, 6.30 ZBP Elena, 18.00 + Anna, Jozef, Ján, Jozef, Piatok 5. júla - sv. Cyrila a Metoda, Slovanských vierozvestcov, patrónov Európy, Slávnosť: 8.00 + Albert, Vladim, 10.30 + Alžbeta, Sobota 6. júla: 8.00 ZBP Ružencové bratstvo, 15.30 Sobášny obrad, v Nemocnici o 17.00 + Zlatica, Pavol, Nedeľa 7. júla: 8.00 + Peter, Ivan, 10.30 + Štefan, Margita.

GRÉCKOKATOLICKÁ FARNOSŤ SVIDNÍK - ZÁHRADNÁ

Utorok 2. júla: 17.00 + Mária Pirčšová (týždňová), Streda 3. júla: 7.00 + Jozef (týždňová); 17.00 Za zdravie a Božie požehnanie pre Jaroslavu, Štvrtok 4. júla: 7.00 + Helena (týždňová); + Anna, Piatok 5. júla: 8.00 Sviatok sv. Cyrila a Metoda - Za zdravie a Božie požehnanie pre rod. Kmecovú, Sobota 6. júla: 7.00 + Milan Šelepec (týždňová); + Zuzana Kušnírová (ročná), Nedeľa 7. júla: 8.00 Za farnosť, myrovanie.

GRÉCKOKATOLICKÁ FARNOSŤ SVIDNÍK - MESTO

Utorok 2. júla: 7.00 Kláštor sestier Baziliánok, 12.00 * Matúš s rod., 18.00 † Agnesa, Moleben k Bohorodičke, Streda 3. júla: 6.30 † Mária a Ján, Michal Hužvej, 18.00 † Peter, Anízia, Maňa, Andrej, Mária, Štvrtok 4. júla: 12.00 † Michal a ost. z rod., Tichá adorácia pred Eucharistiou od 13.00, Ruženec za závislých s komunitou Cenacolo od 17.15, 17.00 Kláštor sestier Baziliánok, 18.00 † Členov arcibratstva Ruženca, Piatok 5. júla: Sv. apoštolom rovní Cyril a Metod, učiteľia Slovanov: 8.00 * rod. Simčáková, Kurtá, Richvalská, 10.00 * Za farnosť, Sobota 6. júla: 7.00 † Zuzana, Michal, Marta, Mária, † z rod. Humeníkovej, Hvizdovej, Milasovej, Bačovej, Ivančovej, Nedeľa 7. júla: 7.00 Ruženec a 1. Čas, 8.00 * Za farnosť, 10.30 * Alfréd, Jana, Lukáš csl. lit., Večiereň od 17.00, 18.00 * Vladimír, Anna s rod.

OZNAMY:

V piatok je sviatok sv. apoštolom rovných Cyrila a Metoda; bohoslužby sú: 8.00, 10.00. Spovedanie chorých bude preto vo štvrtok doobeda. * Spovedanie v chráme pol hodinu pred každou bohoslužbou; vo štvrtok od 17.00.

PRAVOSLÁVNÁ FARNOSŤ SVIDNÍK

V nedeľu a vo sviatky o 7.30 hod. utreňa, o 9.00 hod. sv. liturgia, počas týždňa: pondelok, utorok o 6.00 hod. sv. liturgia - prot. Ján Pajkoš, streda, štvrtok, piatok, sobota o 6.00 hod. sv. liturgia - prot. Ján Sovič, Večerné bohoslužby od pondelka do soboty sa konajú o 17.00 hod. Nedeľnú večerňu slúžia duchovní striedavo.

SÁLA KRÁĽOVSTVA - JEHOVOVI SVEDKOVIA

Zhromaždenia Jehovových svedkov sa konajú v sále Kráľovstva na Ul. Festivalovej, č. 2042.

V týždni od 1. do 7. júla sa zhromaždenie Jehovových svedkov vo Svidníku neuskutoční. Ale všetci ste pozvaní na náš Regionálny zjazd na tému Oznamuj dobrú správu, ktorý sa uskutoční od 5. do 7. júla v Bratislave Tipos Aréna Ondreja Nepelu v slovenskom jazyku a v rómskom jazyku v tie isté dni v Michalovciach v Chemko stav Aréne. Bližšie informácie na jw.org

Obec Vyšná Jedľová
v spolupráci s KST Beskyd, obcami Belejovce, Nižná Jedľová,
Svidníčka, Kapišová a Kružľová a mestom Svidník

Vás pozývajú na

Sobitku

ktorá sa uskutoční dňa 06.07.2024 od 20:00
na vrchu Rohuľa

PODDUKLIANSKA KNIŽNICA

www.podduklianskakniznica.sk

od 1. júla 2024

KNIHA, KTORÁ ZAUJME...

CARRILLO, Nereida: Koniec klamstvá.

Fake over. Bratislava, Perfekt

2024. 116 s.

Čo sú fake news alebo falošné správy? Kto sú tí, ktorí ich tvoria? Ale hlavne: o čo im ide? Žijeme v ére, v ktorej je ťažké rozlíšiť, čo je pravda a čo lož. Každý deň na sociálnych sieťach zakopneme o nejakú tú zmanipulovanú fotografiu alebo video, konšpiračnú teóriu, deepfake alebo bota. Ich cieľom je prejsť nám pekne - krásne cez rozum. A nielen to: bez toho, aby sme si to uvedomovali, zdieľaním sa z nás stávajú ich komplici a nevedomky prispievame k všeobecnému dezinformačnému zmätku. A to len preto, že nemáme nástroje, ktoré by nám pomohli rozlíšiť fakt od podvodu. Alebo máme? Práve držte v ruke zábavnú a pritom spoľahlivú príručku, vďaka ktorej sa naučíte, ako si overovať informácie. Stanú sa z vás nefalšovaní krotitelia lží!

OSOBNOSTI UMELECKÉHO ŽIVOTA

KRONER, Jakub

Jakub Kroner sa narodil 2. júla 1987 v Bratislave. Je synom herca Jána Kronera a dramaturgičky, scenáristky a producentky Adriany Kronerovej. Jeho starým otcom bol Jozef Kroner a tetou je herečka Zuzana Kronerová. Absolvoval Súkromnú strednú školu animovanej tvorby v Bratislave a bakalárske štúdium v Ateliéri animovanej tvorby na Filmovej a televíznej fakulte VŠMU. Od detstva ho priťahovala animácia, kreslil komiksy, účinkoval v dabingu, vo filme i v rozhlas. V pätnástich rokoch natočil prvý krátky film. V osemnástich začal natáčať celovečerný študentský titul Bratislava film, ktorý sa dostal aj do kín a mal na Slovensku značný ohlas. Ten ešte prekonal svojou ďalšou snímku Love, ktorá sa stala jednou z najnavštevovanejších domácich titulov v histórii slovenskej kinematografie. Jeho romantická česko-slovenská komédia Šťastný nový rok s hviezdny hereckým obsadením bola v roku 2019 druhým najnavštevovanejším slovenským filmom v kinách, napriek premiére až na sklonku roka.

MAJSTRI PERA

KUNIAK, Juraj (2.7.1955-)

Slovenský básnik a prozaik, prekladateľ a vydavateľ. Prvé básne a poviedky publikoval v časopisoch a zborníkoch. Knižne debutoval zbierkou básní Premietanie na viečka, za ktorú dostal Cenu Ivana Kraska. Po dlhšej odmlke vydal zbierky lyrických básní Kúsok svetového priestoru a Blúdivý nerv. Deťom adresoval knihu veršov Pozrime sa cez básničku. V dokumentárnej próze Pán Černovský priblížil osobnosť A. Hlinku. Je znalcom a obdivovateľom prírody, hľadá celistvosť, tvar a súmernosť v živote i tvorbe.

HUMOR JE SOLOU ŽIVOTA

Otecko skúša synčeka z prírodovedy:

- Prečo sú ryby nemé?

- To je ale otázka!

Skús si ty strčiť

hlavu pod vodu a rozprávať!

DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ ZBOR
DHZ
GÍRALTOVCIE
1924 - 2024

vás pozýva na

Oslavy
100.
VÝROČIA ZALOŽENIA
6. JÚL 2024
Park mieru v Gíraltovcích

Program

11.00 h	Slávnostný sprievod mestom
11.30 h	Slávnostné otvorenie a oceňovanie členov DHZ
13.30 h	Súťaž hasičských družstiev topľanskej doliny

Podujatie podporené s Vývry na poslaneckov PSK 2024 / Jan VOOR, Jan HIRČKO, Michal ILKANIN

Obec KEČKOVCE
a PRIPIR o.z.
srdečne pozýva rodákov obce
a milovníkov pešej turistiky

na 22. ročník
turistického pochodu k pamätníku padlým
a k hrobu neznámeho vojaka
na Filipovský vrch

ktorý sa uskutoční
v piatok
5. júla 2024

Program:
9:00 otvorenie pri OcÚ v Kečkovciach
9:15 začiatok pochodu

Na záver je pre účastníkov pochodu
pripravené posedenie spojené
s občerstvením.

Tešíme sa na vašu účasť
Starostka obce, poslanci OZ
a PRIPIR o.z.

KINO
JÚL 2024
WWW.KINOKULTURA.SVIDNIK.SK

30.6. 21:00 NEDEĽA	TÚLAVÉ KINO PEŠIA ZÓNA SVIDNÍK	film
JÚL PO-PIA	LETNÉ TÁBORY CVČ SVIDNÍK	závan
14.7. 16:00 NEDEĽA	DETSKÝ CROSS DUATLON ROKA LESOPARK DUKLA	šport
19.7. 20:30 PIATOK	FILM KAVEJ AMFITEÁTER SVIDNÍK	film
21.7. 18:00 NEDEĽA	SÍDLISKOVÝ FESTIVAL SÍDLISKO NIŽNÝ SVIDNÍK	kultúra
28.7. 13:00 NEDEĽA	O POHÁR PRIMÁTOROKY - DHZ SVIDNÍK IHRISKO ZŠ A. PAVLOVIČA	šport

OBEC ŠARIŠSKÝ ŠTIAVNÍK
A POS SVIDNÍK
VÁS POZÝVAJÚ

Rusínsky folklórny festival
6. júl 2024
15:00

AREÁL OBECNÉHO ÚRADU

Účinkujú:
DFS Makovička
FSK Stropkovčani
Parobčaci

Sprievodné podujatie:
Pálenie Jánskej vaty
19:00
FSK Kurimčan

Realizované s finančnou podporou Fondu
na podporu kultúry národnostných menšín.

KULT
MINOR

Vydavateľ: Pavol Sivák - PONO PRESS, Ul. 8. mája 492/7, 089 01 Svidník, IČO: 37 653 903. Vychádzajú každý utorok. **Cena:** 0,70 €. **Šéfredaktorka:** Katarína SIVÁKOVÁ, **Grafická úprava:** Pavol Sivák, Katarína Siváková, **prevádzka - adresa redakcie:** Centrálna 274, Hotel RUBÍN, 089 01 Svidník, **mobil:** 0907 911 472, 0918 688 004, **e-mail:** redakcia@podduklianskennovinky.sk, **elektronická sadzba:** redakcia, **tlač:** ROTAPRINT, s.r.o. Košice. Uzavierka **každý piatok do 14.00 hod.** Nevyžiadané rukopisy nevraciam, redakcia si vyhradzuje právo úpravy rukopisov. Uverejnené názory čitateľov sa nemusia zhodovať so stanoviskom vydavateľa. Vydavateľ nezodpovedá za obsah uverejnených inzerátov. Príspevky nehonorujeme. Rozširujú: KAPA-PRESS, s.r.o., Slovenská pošta a súkromní predajcovia. **Príjem inzercie pondelok až piatok od 9.00 do 16.00 hod.** Registrácia na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 1283/08, ISSN: 1337-6187, ochranná známka ÚPV SR číslo 205 895.